

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie z zażalenia **X.Y. i X.1 Y.1**
na postanowienie z dnia 28 listopada 2024 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie o
czyn z art. 277 k.k., sygn. akt [...]
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 5 marca 2025 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Częstochowie
z dnia 23 stycznia 2025 r., sygn. akt XI Kp 34/25,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uwzględnić wniosek i przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w Myszkowie.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Częstochowie, na podstawie art. 37 § 1 k.p.k., wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy z zażalenia X.Y. i X.1 Y.1 na postanowienie z dnia 28 listopada 2024 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie o czyn z art. 277 k.k., sygn. akt [...] (sygn. akt XI Kp 34/25), innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że przedmiotem umorzonego postępowania było przesunięcie znaku granicznego nieruchomości należącej do

X.Y. i X.1 Y.1 Podkreślono również, iż X.Y. jest sędzią Sądu Rejonowego w Częstochowie (orzeka w IV Wydziale Karnym), zaś powyższa okoliczność przemawia za tym, że sąd właściwy „nie powinien wypowiadać się w niniejszej sprawie ani co do możliwości wniesienia zażalenia, jak i jego merytorycznej zasadności”. Rzecz bowiem w tym, iż „odbiór społeczny orzeczenia wydanego przez innego sędziego Sądu Rejonowego w Częstochowie w tej sprawie, byłby zapewne negatywny, oparty na przekonaniu o stronnictwo organów wymiaru sprawiedliwości”. Zatem „w celu zapobieżenia tego rodzaju potencjalnym opiniom, szkodzącym wizerunkowi wymiaru sprawiedliwości”, zasadne jest wystąpienie do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

W sytuacji przedstawionej przez Sąd Rejonowy w Częstochowie rozpoznanie przedmiotowej sprawy przez Sąd miejscowo właściwy rzeczywiście mogłoby, przede wszystkim w odbiorze społecznym, wywołać przekonanie o nieobiektywnym działaniu tego organu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zastosowanie art. 37 k.p.k. uzasadniają tylko takie konkretne sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać w aspekcie zewnętrznym przekonanie – chociażby mylne – o braku warunków do rozpoznania w danym sądzie sprawy w sposób obiektywny (por. postanowienia SN: z 13 lipca 1995 r., III KO 34/05, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68; z 17 maja 2006 r., II KO 27/06; z 26 czerwca 2007 r., II KO 36/07). Wśród okoliczności uzasadniających skorzystanie z instytucji z art. 37 k.p.k. wskazuje się również i te wypadki, gdy sędzia sądu właściwego jest uczestnikiem postępowania, np. pokrzywdzonym, a rozstrzygnięciu podlega kwestia zasadności umorzenia postępowania karnego czy odmowy wszczęcia postępowania karnego (zob. m.in. postanowienia SN: 12 lutego 2009 r., IV KO 7/09; z 20 stycznia 2022 r., IV KO 171/21; z 14 marca 2023 r., V KO 15/23; 14 listopada 2024 r., II KO 159/24).

W świetle powyższych uwarunkowań należy zgodzić się z argumentacją przedstawioną w uzasadnieniu wniosku Sądu właściwego miejscowo i rzeczowo do

rozpoznania wniesionego środka odwoławczego, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Taki szczególny układ procesowy jaki ma miejsce w niniejszej sprawie, a więc sytuacja, gdy skarżącym jest sędzią sądu miejscowo właściwego do rozpoznania zażalenia, mógłby rzeczywiście w opinii społecznej rodzić uzasadnione wątpliwości o braku warunków do jej bezstronnego rozpoznania. Tym samym, pozostawienie tej sprawy do rozpoznania w Sądzie właściwym, nie sprzyałoby realizacji istotnego, ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości celu, jakim jest również potrzeba ukształtowania w opinii publicznej przekonania o obiektywizmie i bezstronności sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę.

Mając zatem na uwadze dobro wymiaru sprawiedliwości uznać należy, że zaistniała określona w art. 37 § 1 k.p.k. wyjątkowa przesłanka do przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Nic nie stoi obecnie na przeszkodzie, aby sądem tym był Sąd Rejonowy w Myszkowie.

Z tych też względów Sąd Najwyższy, orzekł jak w sentencji.

[WB]

[r.g.]